

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 29, Yesu huko Yerusalemu, Huduma ya Kuingia na Kufundisha, Luka 19:28-48

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 29, Yesu huko Yerusalemu, Nambari 1, Huduma ya Kuingia na Kufundisha, Luka 19:28-48.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya kujifunza mtandaoni ya Biblia kuhusu Injili ya Luka.

Mara ya mwisho tulipokuwa tukiangalia mfululizo huu wa mihadhara, tulimaliza nusu ya kwanza ya sura ya 19. Nilitaja kuelekea mwisho wa mhadhara kwamba ule utakaoanza sasa utahusu Yesu akiingia Yerusalemu na kuzingatia huduma yake huko Yerusalemu. Kisha, shauku ingejitokeza, na injili ingeishia na kupaa kwa Yesu, au, niseme, simulizi la ufufuo wa Yesu.

Sasa, hapa tunaanza katika sura ya 19, mstari wa 28. Unakumbuka kile tunachosoma zaidi na kusikia kanisani na kulingana na desturi zako, hata una karamu ya kuingia kwa ushindi, siku ya kuingia kwa ushindi. Nakumbuka vizuri nilipokuwa nyumbani nikiwa mvulana mdogo wa Kiafrika nikikua kijijini; tungekuwa na majani ya mitende, tungetembea barabarani, na tungeimba Hosana.

Na kila mara kulikuwa na uhusiano huu kwamba mara tu tunapopata Jumapili ya Matawi, tunakaribia Pasaka. Kwa maneno mengine, matukio ya mateso yanajitokeza Yesu anapokuja Yerusalemu. Katika hotuba hii mahususi, tunaanza katika hatua hii mahususi.

Kwa hivyo, ikiwa wewe ni kama mimi nilipokuwa nikikua, hii ni alama ya kuanza kufikiria kuhusu matukio ya Pasaka. Ikiwa wewe ni mfuasi wa mila inayofuata vituo vya msalaba, unaanza kufikiria kuhusu matukio ambayo yataongoza kwenye hatua mbalimbali ambazo utafikiria kuhusu kile ambacho Yesu alipitia ili kutuletea wokovu sote. Kwa hivyo, hebu tuangalie fundisho hili katika Luka sura ya 19 kutoka mstari wa 28.

Katika hotuba hii mahususi, nina mada ya Yesu huko Yerusalemu Huduma ya Kuingia na Kufundisha. Na tutakachoona ni jinsi atakavyoingia Yerusalemu, na kujiimarisha hekaluni, ambapo ataanza kuendesha huduma ya kufundisha hekaluni. Kwa hivyo kwa uwazi, hebu tuanze kusoma kutoka sura ya 19, mistari ya 28 hadi 40.

Nami naanza. Na alipokwisha kusema hayo, akatangulia mbele, akifuata Yerusalemu, alipokaribia Bethfage na Bethania, karibu na mlima uitwao Mizeituni. Akatuma wawili wa wanafunzi wake, akisema, Nendeni mpaka kijiji kilicho mbele yenu; na mtakapoingia mtaona wimbi baridi ambalo hakuna mtu aliyeketi juu yake.

Mfungueni mkamlete hapa. Mtu akiwauliza, kwa nini mnakana? Semeni, Bwana ana haja naye. Basi wale waliotumwa wakaenda, wakamkuta kama alivyowaambia.

Na walipokuwa wakifungua baridi, kila mmoja wao akawauliza, Kwa nini mnafungua baridi? Wakasema Bwana anaihitaji. Wakamletea Yesu, na kwa kutupa nguo zao kwenye baridi, wakampandisha Yesu juu yake. Na alipokuwa akipanda farasi, wakatandaza nguo zao barabarani.

Hata alipokuwa akikaribia, tayari akiwa njiani akishuka Mlima wa Mizeituni, umati wote wa wanafunzi wake wakaanza kushangilia na kumsifu Mungu kwa sauti kuu kwa ajili ya matendo yote makuu aliyoyaona, nao walikuwa wameona, wakisema, Heri Mfalme ajaye kwa jina la Bwana, amani mbinguni, na utukufu juu mbinguni. Baadhi ya Mafarisayo katika mkutano wakamwambia, Mwalimu, wakaripie wanafunzi wako. Yeye, akiwa Yesu, akajibu, Nawaambia, kama hawa wangekaa kimya, mawe yangepiga kelele.

Sasa, hebu tuanze kuangalia baadhi ya mambo katika simulizi hili na kufanya uchunguzi wa haraka. Ninapaswa kufafanua kwamba tunapofikia tukio hili, ni wazi sana na yanajirudia, na yanarudia baadhi ya mambo ambayo waandishi wengine wa injili wamesema sana ili kusiwe na vipengele vingi vya kipekee. Na kwa hivyo nitaangazia mahali ambapo Luka anabadilisha mambo fulani ili kusesitiza malengo yake ya kitheolojia anapotimiza kile ambacho Yesu anakuja kufanya huko Yerusalemu kama sehemu ya utume wake.

Jambo la kwanza la kuangalia ni jinsi matukio haya yanayoongoza kwenye kuingia kwao kwa ushindi yanavyotokea kutoka Mlima wa Mizeituni karibu na Bethanya na Bethapage, ambapo tungemkuta Yesu akielekea Yerusalemu. Kijiografia, hii ingekuwa kama kilomita 2.7. Baadhi ya wanakadiria itakuwa kama maili mbili hivi kutoka mjini.

Kwa hivyo, huzungumzii umbali mrefu. Katika utamaduni ambapo watu hutembea sana, huu hautakuwa umbali mkubwa sana. Yesu aliwatuma wanafunzi wake wawili waende.

Sasa, baadaye, tutakuwa na hali ambapo Yesu aliwatuma watu wawili kuandaa mahali kwa ajili ya karamu ya Pasaka, na hapo wataitwa Petro na Yohana. Hapa, hao wawili hawajatajwa majina. Tunaambiwa tu kwamba hawa ndio wawili.

Mtu anaweza tu kudhani kwamba labda hawa ndio viongozi wa vifaa vya kikundi cha mitume, na kwa hivyo Yesu angeweza kuwaamini kuwa ndio wanaoendelea, haswa kutokana na kufanana kati ya masimulizi haya mawili, kama nitakavyokuelekeza mawazo yako baadaye katika mihadhara hii. Mambo mengine ya kuzingatia katika masimulizi haya ni vipimo vya ufunuo na mamlaka ya masimulizi. Yesu aliweza kutabiri.

Angeweza kufichua kwamba, kwa kweli, kuna ibada ambayo iko katika jambo fulani analoelezea kwa maneno wazi. Luka anataka ujue kwamba Yesu ana uwezo huu wa kutabiri kwa undani matukio yatakayotokea. Kama Luka Timothy Johnson anavyopenda kusesitiza, huduma ya kinabii ya Yesu inajitokeza tunapoanza kuona si tu katika usimulizi wake wa nne bali pia katika usimulizi wake wa nne, ambapo angeweza kutabiri na kusema, unapopata ibada hii . Kwa kweli, ungemkuta mnyama, neno la Kigiriki linaweza kutafsiriwa kama au punda mdogo au chewa, lakini toa au chukua, kuna kipengele muhimu ambacho mara nyingi tunakipoteza tunapozungumzia hili kwa Kiingereza.

Tunapoambiwa kwamba hakuna mtu aliyeketi juu ya mnyama huyu, hilo ni jambo muhimu sana kuzingatia hapa. Kwa maneno mengine, inafaa, na ukweli kwamba inafaa, ibada hiyo haijatumika, unaonyesha ukweli kwamba inafaa kwa matumizi ya mfalme, mtu wa kifalme, au tukio muhimu. Luka anavutia sana, na, kama waandishi wengine wa injili katika simulizi hili wanavyoonyesha, kana kwamba ibada hiyo ilikuwa karibu kuzalishwa na kuachwa hapo kwa madhumuni ya matumizi ya Yesu Kristo ili kuweza kuingia Yerusalemu kwa mtindo mkuu.

Jambo lingine la kuangalia kuhusu mamlaka yake ni ukweli kwamba mmiliki wa ibada hiyo ataambiwa kwamba Bwana, Kurios, anaihitaji. Na mmiliki atakubali kwamba ikiwa Bwana anaihitaji, basi unaweza kumpa aitumie. Sasa, hebu tufanye mfano hapa.

Sijui kukuhusu, lakini napenda kuendesha gari. Wanaume wengi kama mimi wanapenda kuendesha gari na wanapenda kuendesha gari kwa kasi. Wengine wanapenda magari ya kifahari, wengine wanapenda magari ya kasi.

Sasa, fikiria ukinunua Mercedes mpya kabisa, na Mercedes ni mpya sana; samahani, hakuna umbali wowote wa kuisafirisha. Na una matakwa haya yote kuhusu jinsi utakavyofurahia safari hiyo. Na kisha mtu anajitokeza na kusema, tungependa kuwa na Mercedes yako.

Utasema, kwa nini? Alisema hapana kwa sababu Bwana anaihitaji. Loo, hapana, unamwona dereva, yule mtu huko nje, anasema, Mercedes yako inaonekana nzuri, anataka kuitumia. Ukiwa kama mimi, utapinga hilo.

Hebu fikiria jinsi utakavyohisi; inatakiwa kuwa ndivyo mmiliki wa ibada hiyo anavyopaswa kuhisi. Lakini unaona, mmiliki anatambua mamlaka katika Yesu huyo, ambaye amewatuma hawa wawili. Na mara tu waliposema Bwana anaihitaji, alikubali na kusema, basi unaweza kuipata.

Na kisha anaingia, na tutaambiwa kwamba mambo mengi zaidi yataanza kutokea wanapoleta ibada. Watu watatupa mavazi yao kwenye ibada. Kwa maneno mengine, wanavua nguo zao ili kutumia mavazi yao kuandaa kiti kwa ajili ya Yesu, karibu kumfanya awe mfano wa kifalme hapa kwamba ikiwa ibada haijajiandaa kwake kuizoea, wanasema, tazama, tunaweza kuvua nguo zetu na tuko tayari kujidhalilisha, karibu tusione kane wakubwa sana, ili wewe uinuliwe. Na walipofanya hivyo, na akaruka kwenye ibada, pia walitandaza nguo zao barabarani, hata ili yeye apande juu yake.

Hizi zote ni alama za utii na utambuzi wa mamlaka. Hapa, tunamwona mmiliki wa ibada hiyo akitambua mamlaka ya Yesu; watu wanaotuzunguka wanamtambua mtu huyu mwenye mamlaka anayeitwa Yesu Kristo. Lakini kitu kingine ambacho ningependa kuteka mawazo yako ni Luka; wale wanaomsifu Yesu hawatakuwa umati wa kawaida.

Katika Luka, tofauti na Marko na kwingineko, wale ambao wangemsifu Yesu hawataimba Hosana, hapana, hawatakuwa umati wa watu ambao si wafuasi wa Kristo. Katika Luka, wale watakaomsifu Yesu anapokuja Yerusalemu watakuwa wanafunzi wake. Kutakuwa na watu ambao, ukitaka, watakuja mjini, labda kama mahujaji kwa ajili ya Pasaka au sherehe ya Sikukuu ya Mikate Isiyo hai, nao wanakuja pamoja na Yesu.

Kwa hivyo usichanganye simulizi ya Luka na simulizi ya Marko. Katika simulizi ya Marko, ni umati wa watu ambao si lazima wawe wanafunzi wake. Katika Luka, ni wanafunzi hasa wanaomsifu kwa sababu wameona matendo yake makuu, simulizi tofauti sana kwa maana hiyo.

Hiyo ni njia nyingine ya kusema, kama unapenda kusema wale wanaomsifu Yesu Hosana, Hosana pia ni wale waliomsaliti, basi nakuonya kwa sababu hilo halitatumika katika simulizi la Luka. Sifa za Luka, ukipenda, hazikusema Hosana. Na sifa za Luka, ukipenda, ni wanafunzi.

Sio Wayahudi katika jamii. Unaona mwitikio wa Kifarisayo wanapomwona Yesu akisifiwa na wanafunzi wake. Ni jambo la kukumbukwa hapa kwa sababu Luka ndiye pekee anayeandika simulizi hili kwamba Mafarisayo ambao labda wanafuata kundi linaloenda, wanapaswa kuwa na jina. Kuna jina la Kiingereza la kundi la watu wanaoenda Yerusalemu kama mahujaji katika msafara mkubwa, aina ya msafara.

Na kisha unakuta hapa baadhi ya Mafarisayo wanaoonekana kumfuata Yesu kwa sababu tuliona kuwahusu katika sura ya 18 na mapema zaidi katika simulizi la kumfuata Yesu, na wakati mwingine, Yesu anawakosesha raha katika baadhi ya maeneo, pia. Lakini hapa, Mafarisayo walimgeukia Yesu na kusema, tazama, wazuie wanafunzi wako. Ona hilo katika simulizi la Luka.

Wazuie wanafunzi wako kukusifu. Wazuie wanafunzi kusema wewe ndiye mfalme ajaye kwa jina la Bwana. Sasa, hadi sasa, tumesikia kuhusu Yesu huyu mnyenyekevu, sivyo? Lakini si wakati huu.

Anawageukia na kusema, hebu jamani, angalieni, naipenda hii. Sasa ngoja niifafanue. Naipenda hii.

Wanafanya jambo sahihi. Na kwa njia, ninyi Mafarisayo, mkiwa na tatizo, ikiwa watu hawa wataacha kunisifu, mawe yatainuka na kuanza kunisifu. Kwa maneno mengine, Yesu anaonyesha kwamba tukio hilo ni sahihi.

Matukio yamewekwa sambamba na desturi ya kinabii ili aje na kutambuliwa kama anavyoingia mjini. Acha niangazie mambo matano tofauti katika simulizi la Luka ambayo hayajaandikwa katika injili zingine. Kwanza, Luka ndiye pekee anayeonyesha kwamba wale wanaomsifu Yesu katika kuingia kwa ushindi ni wanafunzi, na wao si wanafunzi tu; ni mashahidi wa huduma ya Yesu.

Wanamsifu kwa sababu ya yale waliyomwona akifanya katika huduma yake. Pili, Luka hataji Hosana katika kuingia kwa ushindi, wala hataji mtende au matawi ya miti yatakayotumika katika maandamano. Yesu hakutumia hilo.

Sasa, usiniambie kwamba Yesu lazima aharibu Jumapili yako ya Matawi. Luka ameharibu Jumapili yako ya Matawi. Hapana, hapana, hapana, hapana, hapana.

Tafadhali mtendee wema Luke. Nenda kwa Marko na ufurahie. Nenda kwa Mathayo na ufurahie.

Lakini fahamu tu kwamba katika Luka, neno Hosana halitumiki, na hakutumia matawi ya mitende au matawi ya miti. Jambo lingine la kuzingatia katika Luka ni kwamba Luka ni wa kipekee kwa maana kwamba Luka hataji ufalme wa Daudi, yule ajaye katika ufalme wa Daudi. Luka anamtaja mfalme ajaye kwa jina la Bwana.

Nne, tunaona kwamba Luka ndiye pekee anayeonyesha pingamizi la Mafarisayo kwa sifa inayoendelea. Na tano, unaona mkanganyiko huu mzuri ambao Luka anatuma. Luka anafanya hivi kwa njia tofauti sana anaporudia ujumbe wa malaika kwa wachungaji hapa katika kuingia kwa ushindi wakati malaika aliwaambia wachungaji wakati mtoto Yesu alipozaliwa katika ziara hiyo kwamba utukufu kwa Mungu juu mbinguni na amani duniani miongoni mwa wale aliowapenda.

Unaona hapa katika Luka katika kuingia Yerusalemu kana kwamba hilo linarudi tena. Kwa hivyo watasema heri Mfalme ajaye kwa jina la Bwana, amani mbinguni na utukufu juu mbinguni. Unaanza kuona mwangwi na msukosuko ambao Luka analeta pamoja.

Sio tu kwamba kuzaliwa kwa Yesu kulitangazwa kwa wachungaji, bali pia kuja kwa Yesu Yerusalemu kulitangazwa. Anakuja na amani. Lakini itatokeaje? Utukufu juu, ndiyo.

Heshima iwe kwa Mungu aliye juu sana, ndiyo. Wakati mwingine nadhani utukufu kwa Kiingereza huwa na athari hii ya halo ambayo mimi sina, ambayo sijisikii vizuri sana kwa sababu nadhani neno la Kigiriki doxa linapaswa kutafsiri heshima zaidi ili tusiwe na utukufu kama athari ya halo, ili wanaposema utukufu juu zaidi anasema Mungu atukuzwe. Anapokuja kwa amani, ndiyo, kweli, anakuja kwa amani.

Lakini atafanya nini? Hebu tuangalie hilo kutoka mstari wa 41 wa sura ya 19. Yesu alipokuwa amepanda farasi anaingia, akaingia kuelekea Bonde la Kidroni na anapouona mji, tunaambiwa kutoka mstari wa 41 kwamba alipokaribia na kuuona mji, aliulilia, akisema, Laiti ungelijua hata leo mambo yaletayo amani, kwa sasa, yamefichwa machoni pako; kwa maana siku zitakuja kwako, adui zako watakapokuzungushia ngome, na kukuzunguka, na kukutupa pande zote, na kukuangusha chini wewe na watoto wako ndani yako; nao hawataacha jiwe juu ya jiwe ndani yako, wakimaanisha Yerusalemu, kwa sababu hukujua wakati wa kujiliwa kwako. Loo, wanamsherehekea Yesu na kuzungumzia amani, lakini Yesu, anaposhuka kuelekea mji karibu na Bonde la Kidroni, anaanza kutazama mji huu na karibu kukatiza mchakato na kuanza kulia kwa athari za jinsi ninavyotaka ujue kinacholeta amani kwa sababu mji huu utaharibiwa.

Dokezo fupi hapa: Luka alikuwa akiandika katika miaka ya 80. Yerusalemu ilikuwa tayari imeharibiwa na Warumi chini ya uongozi wa Tito kufikia mwaka wa 70. Luka anataka ujue kwamba mnaposoma simulizi hili, mkiwa wasomaji wake, mnapaswa kujua kwamba Yesu alitabiri kile ambacho kingekuja miaka 20 iliyopita. Kwa maneno mengine, nabii Yesu aliona kile ambacho kingekuja katika mji huo, na kwa kweli alizungumzia hilo mbele ya wanafunzi waliokuwa wakimsifu.

Mambo ya haraka ya kuzingatia kutoka kwa maombolezo haya ya Yesu. Yesu alipolia juu ya mji, alilia juu ya mji kwa njia ambayo hakuna injili nyingine iliyowahi kurekodi, lakini hapa, kilio hicho kinaonyesha moyo wa yule anayeleta amani kwa mji ambao haukuwa na wazo la nini kitatokea juu yake katika miaka ijayo. Yesu akikatiza sifa na maombolezo ya mji anaonyesha upofu wa wakazi wa mji kana kwamba kila kitu kitaharibika kuwazunguka, na hawajui kwamba watashangazwa.

Lakini ndiyo, wanafunzi wako sahihi. Kwa upande mmoja, huyu ndiye mfalme ajaye kwa jina la Bwana. Amani na utukufu juu mbinguni. Loo, lakini upande huu, angalia mji. Tunawezaje kuingia katika mji huu tukizungumzia amani? Katika miaka michache, miaka 19 na 17, amani hii itaharibu mji huu maalum.

Yesu anatabiri kwamba Yerusalemu itaanguka. Yerusalemu itazingirwa. Yerusalemu itaharibiwa, na watoto wa Yerusalemu watateseka.

Wakazi wa Yerusalemu lazima wajue hilo sasa. Hadhira ya Luka haipaswi kufikiria kwamba linakuja wakati ujao. Hadhira ya Luka inapaswa kujua kwamba hili limetokea, lakini huduma ya kinabii ya Yesu imeweka wazi kwamba alikuwa na uwezo wa mchungaji kutabiri kile kilichokuwa kikiendelea.

Loo, kama ungekuwa Myahudi, mwangwi wa Isaya 29 utakuja, nami nitapiga kambi dhidi yako pande zote na kukuzunguka kwa minara, nami nitaweka matembezi ya kuzingira dhidi yako. Lakini kama Yesu alivyosema hivi na alikuwa akilia kuelekea Urusi, mtu anajiuliza anaenda wapi. Anaenda wapi? Loo, kuna kitu kuhusu jiji kinamfanya asogee kuomboleza sana. Lakini angalia atakachofanya.

Atapiga taasisi ya kidini. Atasafisha hekalu. Yerusalemu, bila kujua kitakachopata, lazima ijue kwamba ikiwa Mungu anapaswa kufanya jambo fulani mjini, nyumba ya Mungu lazima kwanza isafishwe.

Kwa hivyo, Yesu anaondoka kwenye mlango wa ushindi. Kama nilivyosema, aliposhuka kwenye Bonde la Kidroni, alilia. Alitoa matamshi yake na kuelekea moja kwa moja hekaluni. Mstari wa 45 akaingia hekaluni akaanza kuwavuta nje wale waliokuwa wakiuza, akiwaambia imeandikwa nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi.

Simulizi la Luka ni fupi sana, kwa kweli, ikilinganishwa na maandishi wengine wa injili. Sasa, ninajaribu kuunda gumzo, lakini najua kwamba si rahisi kufuatilia na kuona jinsi maandishi wote wanne wa injili wanavyoandika hili. Mojawapo ya mambo ambayo mtu hugundua anapoanza kuangalia jinsi maandishi wengine wa injili wanavyoandika hili ni ukweli kwamba kwa Luka, simulizi hili ni fupi sana, lakini lina umuhimu mkubwa.

Alisafisha hekalu, na aliwashughulikia wale waliokuwa wakiuza. Anapoingia hekaluni katika Marko, anawafukuza wauzaji na wanunuzi. Marko anazungumzia wauzaji na wanunuzi.

Mathayo anazungumzia kuhusu wauzaji na wanunuzi, na Yohana anazungumzia kuhusu kuwafukuza wale waliouza na kubadilisha pesa, kuwakabili, na kuwafukuza wauzaji wa ng'ombe na kondoo. Kisha unaona kwamba katika Marko anaziangusha meza za wabadilishaji pesa. Katika Mathayo, anaziangusha.

Katika Yohana, anaangusha, lakini katika Luka, Luka alisema tu kwamba aliwafukuza wauzaji. Na kisha, katika Marko, tunaona kwamba anawaangusha wale waliouza njiwa, kama tunavyoona pia katika Mathayo 21. Na kisha tunaona mabadiliko madogo katika Marko kuelekea mwisho na katika Yohana.

Lakini unapoona simulizi la Luka, Luka amefupisha sana jinsi anavyoelezea hili. Na kisha, anapoendelea, unanza kuona ulinganifu mwingine katika jinsi maandiko yanavyotumika katika andiko hili. Katika Marko, Yesu atasema nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la simba.

Luka ataondoa mataifa yote, na atasema Yesu alisema imeandikwa bado akinukuu au kuchanganya unabii wa manabii hao wawili katika Isaya 56 na Yeremia 11 kwamba nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi. Katika Mathayo, anarejelea unabii huo huo na anasema nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi. Hakuongeza mstari wa Marko.

Mathayo hakuongeza mstari wa Marko kwa mataifa yote ili kuufanya kuwa mahali pa maombi kwa mataifa yote. Na kisha, Yohana hata anaamua kunukuu zaburi tofauti kabisa badala ya unabii wa Isaya na Yeremia. Kwa maana Yohana anasema yaondoeni mambo haya. Msiifanye nyumba ya baba yangu kuwa nyumba ya biashara, wanafunzi wake wakikumbukwa, na kuchukua nukuu hiyo ya bidii kwa ajili ya nyumba yako kutanila.

Mtu anaona mambo machache katika kifungu hiki. Mtu anaona kwamba Luka haachi kuangusha viti hekaluni. Luka hataji wanunuzi, wale wanaobadilisha pesa, na wauzaji wa njiwa.

Luka anaondoa msembo kwa mataifa yote, kama tunavyoona katika Marko. Lakini unaona Luka ingawa hawasilishi ninachopenda kusema katika darasa langu lingine, Yesu mwanaume, ambapo anakuja hekaluni na kuanza kugeuza meza za kubadilisha pesa, na kila mtu anamtazama na kusema, oh mtazame angalia biceps na triceps zake tafadhali usimchezee lakini hafanyi hivyo hapa. Aliwafukuza tu wale waliouza.

Kuna nini kinaendelea? Anashuka kutoka kwenye mizeituni karibu na Bethania na Bethfage, akipigwa mijeledi kando ya Bonde la Kidroni, anaingia hekaluni, na kuwafukuza wauzaji; anasema nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala, lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi. Acha niangazie mambo manne ya haraka hapa. Kwanza, msafara ungeishia hekaluni.

Luka anaonyesha kwamba Yesu anakoelekea kwenye msafara huo ni hekaluni, na anapofika hekaluni, anaona atakachofanya. Atawafukuza wauzaji, na anapowafukuza wauzaji, atanzisha hekalu kama jukwaa lake jipya la huduma ukitaka. Luka

anaposema aliwafukuza wale waliouza, anaweza kuwa na mambo mawili akilini ikiwa tutaanza kufanya uchunguzi kutoka kwa mila ambazo waandishi wengine wa injili walitumia.

Anaweza kuwa anarejelea wale waliouza kwa njia ya kubadilishana sarafu katika Warumi, katika sarafu za Kirumi hekaluni au wale walioshughulika na ndege na wanyama wanaotumika kwa ajili ya kafara na pengine kuwatoza watu kupita kiasi kwa ajili hiyo. Luka anaelekeza mawazo kwenye ukweli kwamba Yesu alikuwa na nia sana ya kuondoa shughuli mbaya za kibiashara hekaluni ili hekalu liwe mahali pa kufundishia. Luka ana nia sana sana kwa Yesu kuwa karibu mtu kama mwanafalsafa, mtu kama unabii huko Yerusalemu ambapo angehusika katika kufundisha na kuwa na mabadilishano kati ya vipengele vinavyoonekana kujua wanachofanya, wakimhoji huku na huko.

Hekalu lilikuwa mahali pake pa kwenda kwa sababu ikiwa atarejesha mambo katika Israeli, moyo wa taifa ni nyumba ya Mungu. Unabii ambao Luka anaonyesha ndio nilio nao kwenye skrini kwa ajili yako na unaona kwamba manabii wa Isaya, Yesu alichagua baadhi yake kutoka hapo, nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala na kisha akachagua baadhi pia kutoka kwa simulizi ya Yeremia 7. Sasa Yesu alipoanza kufanya hivi hekaluni, elewa kilichotokea.

Yesu amesababisha ghasia. Sasa, ili uelewe, kama Wakristo, ni rahisi sana kwetu kuelewa vibaya kinachoendelea hapa, lakini sitaki ukose hili. Nataka uelewe kinachoendelea.

Kwa hivyo, fikiria kwamba unasimamia kanisa fulani au hoteli fulani na kisha mtu huyu maarufu, akiwa hivyo, anatoka katika mji mwingine na anapokuja, watu wanamfuata, wakimkaribisha kisha anaingia kanisani kwako na kisha anapoingia, nadhani anafanya nini? Anasafisha mahali hapo na kuchukua nafasi. Ungejibuje? Unaona, ninafurahi unafuatilia hili pamoja nasi katika mfululizo wa mihadhara ya kujifunza Biblia mtandaoni, na haupo kanisani kwa sababu ikiwa uko kanisani, labda utasema, oh hapana, hapana, yeye ni Yesu. Anaweza kufanya chochote lakini anaelewa kile ungefanya ikiwa mtu atakuja mahali ambapo unasimamia na anasema kila kitu kinachoendelea hapo ambacho unaona ni cha kawaida hakiko sawa na anajichukulia jukumu la kusafisha kinachoendelea na kuanza upya.

Unaona, mwitikio wa viongozi wa hekalu lazima utegemewe, kama Luka anavyoandika kuanzia 47 na 48, na alifundisha kila siku hekaluni. Sasa kwa kuwa amesafisha mahali hapo, akaanza kupafanya mahali pa kufundisha kwake kila siku na makuhani wakuu na waandishi na wakuu wa watu walikuwa wakitafuta kumwagamiza lakini hawakupata chochote cha kufanya kwa sababu watu wote walikuwa wakishikilia maneno yake. Angalia kinachoendelea hapa.

Alisafisha hekalu. Anasema, sasa nimelifanya hekalu jinsi ninavyotaka. Sasa kama tunavyosema katika jumba la kisasa, FYI, huyu ndiye mtu aliyetoka Nazareti huko Galilaya.

Yeye ni mwana wa Carpenter. Alikuwa akifundisha. Alikuwa maarufu sana, na tangu wakati huu wote, kuanzia sura ya 9, tumekuwa tukizungumzia kuhusu kushuka kwake Yerusalemu, anakuja, na sasa anakuja mjini.

Yerusalemu si mji wake wa asili. Huo sio mahali pake pa kudumu pa huduma. Sasa tunajua kwamba Luka alipokuwa akituambia kuhusu Yohana Mbatizaji, alitaka kutujulisha kwamba wazazi wa Yohana Mbatizaji walitoka katika ukoo wa ukuhani, kama nilivyoshiriki nanyi katika Simulizi za Utotoni, lakini Yesu hakujulikana kama kuhani mkuu.

Alikuwa, akasafisha hekalu, na akasema, sasa, hapa ndipo nitakapoita ukumbi wangu wa mihadhara. Anakuja kila siku na anafundisha. Sasa elewa kwamba usomaji niliousoma kutoka Luka 19, 47, na 48 ni kwamba watu ambao ni walinzi sahihi wa hekalu wanafikiri kwamba mtu fulani anadhoofisha mamlaka yao na mtu fulani anaharibu utawala wao ili kufanya chochote anachotaka.

Mtu huyo anaitwa Yesu wa Nazareti. Hilo litakuwa tatizo. Watajaribu kuona kama wanaweza, kwa maneno ya kijeshi, kumgeuza kuwa mtu asiye na msimamo, lakini hili ndilo tatizo.

Watu waliokuwa wakimsikiliza siku baada ya siku walikuwa wakishikilia kila neno lake. Kwa hivyo ikiwa wewe ni kiongozi wa hekalu, na wewe ni kiongozi wa kidini, na unafundisha mahali hapo hapo, watu hawajali unachofundisha. Na mtu huyu anafundisha hilo kila siku na watu wanashikilia neno lao.

Sasa unapaswa kujua kwamba hapa ni zaidi ya mahali pa kugombea umaarufu. Unapaswa kujua kwamba katika utamaduni wa Kiyahudi ambapo Mungu anaweza kuwaita manabii kutoka mahali popote na kuwatia mafuta kwa Roho wa Mungu na kuwatumia kwa manufaa ya watu wa Mungu, ikiwa mtu huyu ataonekana na watu kuwa mtu wa Mungu, basi yeyote anayempinga mtu huyo anaweza kushtakiwa kwa kukufuru. Na tunajua kwamba adhabu ya kukufuru itakuwa kupigwa mawe.

Kwa hivyo hawa hapa watu wanaoshikilia maneno ya Yesu, na viongozi wa hekalu wako kama, angalia hii. Hivi sivyo tunavyotaka mahali hapa pawe na jamaa huyu anaiba onyesho letu—mambo matano ya haraka ya kuzingatia.

Kwanza, pango la wanyang'anyi sasa limedaiwa na mtu wa kimasihhi Yesu Kristo, na amethibitisha kile alichokiita katika sura ya 2, mstari wa 49 kama nyumba ya baba yake kama sasa ukumbi wake wa mihadhara. Na pili, Luka anatudokeza kwamba Yesu

analifanya hekalu kuwa mahali pa kufundisha kwake kila siku. Tatu, makuhani wakuu na mamlaka lazima wajulikane kuwa walinzi sahihi wa magereza ya hekalu.

Hawaingilii katika kile Yesu anachofanya. Yesu anaingilia kati katika nafasi yao. Kwa maneno mengine, ikiwa mtu anavuruga kinachoendelea, ni Yesu anayevuruga kinachoendelea hekaluni.

Lakini shikilia wazo hilo kidogo kwa sababu nitafafanua jambo hapa. Walitaka kumwagamiza kwa sababu alikuwa akivuruga walichokuwa wakifanya hekaluni, na walitaka kuhakikisha wanamtunza. Wanamgeuza kuwa mtu asiyefaa kwa njia hiyo.

Lakini haya yote yanahusu nini? Luka anajaribu kuelekeza mawazo yetu kwenye jambo fulani hapa. Luka anasema mamlaka ya Yerusalemu hayakujua kwamba mwalimu halali wa nyumba ya Mungu alikuwa amewasili tu. Na wameshindwa wajibu wao.

Kwa hivyo, atakuja kuchukua nafasi. Na Luka anasema aliruka chini kutunza vyumba vya chini ili aweze kuchukua nafasi na kufundisha. Katika hotuba yetu inayofuata, tunapofika sura ya 20, Luka anaelekeza hotuba nzima kwa Yesu, ambaye ana mafundisho na mijadala ya hadharani na baadhi ya viongozi hawa.

Mahali hapo alipokuja si pa kusafisha na kuondoka. Alikuwa kusafisha na kudai mahali hapo kama mahali pake pa mihadhara. Unaona, tunaweza kuzungumzia mambo mbalimbali yanayoendelea lakini fikiria kuhusu karne ya kwanza.

Fikiria mmoja wa watu muhimu huko Palestina, Herode. Herode alikuwa na hali ambapo alikarabati hekalu. Hekalu sasa liko katika hali nzuri sana. Makuhani wakuu, viongozi hawa wote wa kidini, viongozi wa baraza la Wayahudi, wanahisi wanaweza kutumia mamlaka mengi huko Yerusalemu.

Mwanamume anayetoka kijiji cha Nazareti anaingia kama yule anayekuja kwa jina la Bwana na kushika mahali hapo. Tulichokiona katika huduma ya kuingia na kufundisha Yerusalemu ni hiki. Hatimaye amefika mahali ambapo patakuwa kilele cha huduma yake ya kufundisha, hekalu.

Kama Mafarisayo walidhani wangemzuia alipokuwa akiingia kwa ushindi, aliwapa ujumbe ulio wazi. Kama wakuu wa hekalu wangebuni kila aina ya mbinu za kujaribu kumfikia, watu waliokuwa wakimsikiliza wangeweza kutofautisha kati ya kile walichokuwa wakisema na kile yeye, Yesu, alichokuwa akisema. Wanahistoria wa Kiyahudi na wengine wamezungumzia jinsi Yerusalemu wakati huu ulivyokuwa mahali ambapo baadhi ya viongozi hawa wa kidini waliendesha onyesho.

Josephus na wengine wanazungumzia jinsi kuhani mkuu na hawa watu mashuhuri wanavyochukua madaraka sasa, wakitawala mambo hapa na pale. Lakini sasa Yesu

anakuja na nguvu laini kutawala mfumo. Ningependa kuendelea hadi sura ya 20 na kuanza kukuonyesha jinsi Yesu atakavyoshughulikia mambo fulani mahususi na mamlaka ya Kiyahudi.

Kwa ajili ya hotuba hii mahususi, lengo langu ni kukuelekeza jinsi anavyoingia mjini kwa mtindo wa kifahari. Anaonekana tofauti kidogo na Injili zingine, lakini bado anakuja na amani. Ana wasiwasi kuhusu imani ya Yerusalemu, lakini hakuja kupumzika. Alikuwa kufundisha.

Ujumbe wa Ufalme wa Mungu lazima usemwe wazi. Hadi sasa, watu wa Galilaya, watu wote, hata Samaria, Tiro, wamemsikia akizungumzia Ufalme wa Mungu. Wamemwona akionyesha nguvu za Mungu.

Yerusalemu sasa inaweza kusikia wazi kwamba si uvumi tena. Mwana wa Mungu, Mfalme, anayekuja kwa jina la Bwana, yuko hapa. Natumaini kwamba tunapoendelea na hotuba inayofuata ili kuzungumzia mafundisho yake hekaluni zaidi, utafungua moyo wako na kuanza kujiangalia na kujiuliza, je, inawezekana kwamba wakati mwingine mimi hutenda kama mamlaka ya hekalu, kwamba ninapinga mafundisho ya Yesu? Ninahisi kama anaingilia nafasi yangu.

Lakini wakati wote, kinachohitajika ni kufungua akili kwa jambo jipya ambalo Mungu anafanya na kukumbatia kile ambacho Mungu anafanya. Yesu ataulizwa ili ajibu kwa mamlaka gani anayofundisha. Atatoa jibu.

Kwa kuwa viongozi wa hekaluni walikuwa wamejishughulisha sana na theolojia ya Masadukayo, wataulizwa maswali kuhusu ufufuo, naye atayajibu. Atafafanua kwamba Mwana wa Mungu yuko hapa. Ufalme wa Mungu umekaribia.

Kabla hajakamatwa, ujumbe wake utakuwa wazi na kwa sauti kubwa. Lakini kabla hujamgeuzia Yesu mgongo, uko wazi kiasi gani kwa mafundisho ya Yesu? Loo, tazama, anakuja. Anakuja kufundisha waziwazi kuhusu Ufalme wa Mungu, ufalme wa Mungu, na uwepo wa Mungu.

Saa ya wokovu imefika. Natumaini kwamba unapofuatilia mfululizo huu wa mihadhara pamoja nasi, utaanza kujifikiria katika muktadha wa mafundisho ya Yesu. Na kuanza kufungua moyo wako ili kukumbatia mafundisho ya Yesu.

Na anza kumkubali hata inapoonekana kama ni jambo la kuingilia kati. Na anza kujiuliza kama Mungu anazungumza nawe kuhusu jambo fulani maishani mwako linalohitaji kusalimu amri. Bila shaka, tafadhali endelea na hotuba inayofuata, ambapo tunaanza kuona jinsi Yesu atakavyowashirikisha mamlaka haya katika mafundisho.

Na natumaini unapofanya hivyo, utampenda Yesu zaidi na kuwa wazi kwa mafundisho yake. Mungu akubariki. Na asante kwa kujiunga nasi katika mfululizo huu wa mihadhara.

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 29, Yesu huko Yerusalemu, Nambari 1, Huduma ya Kuingia na Kufundisha, Luka 19:28-48.